

παν έξω φρενών υπό της ἀγαλλιάσεως. Προπαρασκευαί-
 ἐγένοντο μεγάλης ἐστῆς καὶ γενικῆς φωτοχυσίας·
 καὶ εἶχον ἤδη τοποθετηθῇ οἱ λαμπτήρες, ὅτε ἡ ἐφη-
 μερίς ἀνήγγειλεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου
 ἐκινήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος ἐνθουσιασμός ἀνηγορεύθη κό-
 μης. Ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ ἡ ἐστὴ ἀνεκλήθη. Οἱ λαμ-
 πτήρες ἀφῆρέθησαν ἐκ μέσου. Αἱ ἐφημερίδες ὑψώσαν
 τὸν θρόνῳ τῆς ὕδρευς. Λοιδόρογραφαὶ συγκαίμεναι
 ἀπὸ συκοφαντιῶν καὶ βαναύτων σχωμμάτων ἐγέμισαν
 τὰ βιβλιοπωλεῖα, τῶν δὲ λοιδορογραφιῶν τούτων αἱ
 πικρότεραι ἐγράφησαν καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ μοχθηροῦ
 Τέμπλου. Συμμός δὲ κατέστησε νὰ παραβίλῃ τοὺς
 δύο Γουλιέλμους, τὸν Γουλιέλμον Πίττ, καὶ τὸν Γου-
 λιέλμον Πουλτενίυν. Ἐλέγετο δὲ ὅτι ἀμφοτέρωι προσ-
 εκτήσαντο, διὰ εὐγλωττίας καὶ πλαστῆς φιλοπατρίας
 πολλὴν ἐν τῇ βουλῇ καὶ ἐν τῇ πατρίδι δύναμιν. Ἀμ-
 φότεροι ἀνέλαβον τὸ ἔργον τοῦ νὰ μεταρρυθμίσωσι τὴν
 κυβερνήτην. Ἀμφοτέρωι, φθάσαντες εἰς τὸ ἔπακρον τῆς
 δυνάμεως καὶ τῆς κοινῆς εὐνοίας, διεφθάρησαν ὑπὸ
 τῆς λάμπσεως τοῦ τῆς εὐγενείας διπλώματος, ἀμφο-
 τέροι ἐχειροτονήθησαν κόμητες καὶ ἀμφοτέρωι διὰ
 μιᾶς ὑπέκυψαν εἰς τὴν ὀργὴν καὶ τὸν χλευασμὸν τοῦ
 ἔθνους, τὸ ὁποῖον, πρὸ ὀλίγων ὥρων, τοὺς ἐθεώρει
 μετ' ἀρσιώσεως καὶ εὐλαθείας.

Ἡ κατὰ τοῦ Πίττ κατακραυγὴ ἐπενήργησεν, ὥς
 φαίνεται, σπουδαίως εἰς τὰς ἐξωτερικὰς τοῦ τόπου
 σχέσεις. Μῆχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης, τὸ ὄνομα τοῦ
 εἶχε μαγικὴν τινα δύναμιν εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Οὐερ-
 σλίας καὶ τοῦ Ἀγ. Ἰλδεφόνσου (τῆς Ἰσπανίας). Ἀγ-
 γλοι περιηγούμενοι εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Εὐρώπην εἶχον
 παρατηρήσει, ὅτι εἰς αἰθούσαν ἐρίθουσαν μεγαληγόρων
 Γάλλων ἔρχει νὰ δοθῇ ἐλαχίστη νύξις, ὅτι εἶναι
 πιθανὸν νὰ ἐπανέλθῃ ὁ Κ. Πίττ εἰς τὰ πράγματα, διὰ
 νὰ ἐπικρατήσῃ ἀμέσως βαθεῖα σιωπὴ· ὅλοι οἱ ὧμοι
 ἀμέσως ὑψοῦντο, ὅλα τὰ πρόσωπα ἐμνηύνοντο. Ἦδη
 δὲ κατὰ δυστυχίαν, ἔλαι αἱ αὐλαί, συγχρόνως μὲ τὴν
 εἰδησιν ὅτι ἐπανήλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἔμαθον ὅτι
 ἀπέβαλε τὴν ἀγάπην τῶν ὁμογενῶν του. Καὶ καθὼς
 ἔπαυσε τοῦ νὰ ἀγαπᾶται οἱκοί, ἔπαυσε νὰ ᾔῃαι φοβε-
 ρὸς εἰς τὰ ἑκτός. Τὸ ὄνομα τοῦ Πίττ ὑπῆρξεν ὄνομα
 καταπληκτικόν, οἱ δὲ πρίοβις τῆς Ἀγγλίας ματαίως
 ἠγωνίσθησαν νὰ ἐνεργήσωσιν εἰς τὰ πνεύματα διὰ τοῦ
 ὀνόματος τοῦ Χαταμίας.

Αἱ δὲ δυσχέρειαι, ὅσαι περιεπτοίχιζον τὸν νέον
 πρωθυπουργόν, ὑψήσαν καθ' ἑκάστην διὰ τὸν δεσπο-
 τικὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐφέρετο πρὸς πάντας
 τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους. Ὁ Λόρδος Ροκίγγαμ
 ἐπολιτεύθη ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ ὑπουργείου μετὰ
 πλείστης μετριοτήτος, εἶχεν ἐκφράσει τὴν ἐλπίδα, ὅτι
 τὸ νέον ὑπουργεῖον θέλει ἀκολουθήσει τὰς ἀρχὰς τοῦ
 προηγουμένου, ἠγωνίσθη μάλιστα νὰ καταπέσῃ πολ-
 λούς ἐξ αὐτῶν νὰ μείνωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Οὕτως
 ὁ Σῶνδερς καὶ ὁ Κέππελ, δύο μάλιστα διακεκριμένοι
 ναυτικοί, εἶχον ἀποφασίσει νὰ μὴ παραιτήσωσι τὸ
 Ναυτικὸν διευθυντήριον, τὸ ὁποῖον πολλὴν εἶχε χρεῖαν
 τῆς ὑπηρεσίας των. Ὁ δούξ Πορτλάνδ ἦτο πάντοτε
 Λόρδος Ἀρχιθαλαμηπόλος, καὶ ὁ Λόρδος Βασθόρουγ,
 γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων. Ἀλλὰ ἐντός

τριῶν μηνῶν ὁ Λόρδος Χαταμίας τοσοῦτον περιῦδρισε
 τοὺς ἀνδρας τούτους, ὥστε ἅπαντες ἔπαρτήθησαν
 παρωγνιμένοι. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, τὸ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ
 βασιλέως τοσοῦτον πάντοτε ταπεινὸν αὐτοῦ ὕψος ἀπέ-
 δη, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβου-
 λίῳ ἀφορήτως τυραννικόν. Οἱ ἄλλοι ὑπουργοὶ ἦσαν
 ἄπλοοι ὑπάλληλοι τοῦ διὰ τὰς ναυτικὰς, οἰκονομικὰς,
 διπλωματικὰς ὑποθέσεις. Αὐτὸς δὲ ὁ πρῶτος Κονουάυς,
 τοσοῦτον παρωξύνθη εἰς τινα περίστασιν, ὥστε ἀπερή-
 νατο, ὅτι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον φέρεται ὁ Λόρδος
 Χαταμίας οὐδέποτε ἠκούσθη πρὸς δυσμὰς τῆς Κων-
 σταντινουπόλεως, μετὰ κόπου δὲ κατάρθωσαν οἱ
 φίλοι τοῦ ὑπουργείου νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τοῦ
 νὰ παραιτηθῇ καὶ νὰ καταταχθῇ πάλιν ὑπὸ τὴν ση-
 μαίαν τοῦ Λόρδου Ροκίγγαμ.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Στοιχεῖα ΜΕΤΡΙΚΗΣ τῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ
 Ῥωμαίων ποιήσεως, ὡς προστέθη καὶ ΜΕΤΡΙ-
 ΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ, ἐπὶ Ι. Βενθόλου,
 καθηγητοῦ τῆς ἑλλ. φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστη-
 μίῳ Ὁθωμαν. Ἐν Ἀθήναις, 1851.

Τοῦ ἀνωθι σημειουμένου βιβλίου ὁ συγγρα-
 φεύς, περατῶν τὸν βραχὺν αὐτοῦ λόγον πρὸς τοὺς
 ἀναγνώστας, λέγει ὅτι τριπλὴν ἐλπίζει τὴν ἀπὸ τοῦ
 βιβλιοδариου του ὠφέλειαν. «Πρῶτον, ὅτι πολλοὶ τῶν
 ὀτέως ἀμελούντων τῆς μετρικῆς, θεωροῦντες αὐτὴν
 ὡς δυσκατάληπτον καὶ ἀηρὴν πραγματείαν, θέλουσι
 «μεταβάλλει γνώμην· ἐπειτα δὲ, εἰταχθέντος αὐτοῦ εἰς
 ὀτὰ σχολεῖα, θέλει ἐγείρει καὶ καταστήσει κοινοτέραν
 «καὶ περ' ἡμῖν τὴν τῆς ἀληθοῦς καὶ γνησίας ρυθμικῆς
 «αἰσθησιν· καὶ, ὅτι φιλοτιμηθῇσονται καὶ ἄλλοι τινὲς
 «τῶν λογίων ἀνδρῶν εἰς σύνθεσιν μετρικῆς.»

Τὴν τελευταίαν τοῦ ταύτην ἐλπίδα ὁμολογοῦ-
 μεν ὅτι ὀλίγον τολμῶμεν νὰ συμπερισθῶμεν.
 Τῶν συγγραφέων τὸ στάδιον, ἀλλαχοῦ ἐστρω-
 μένον μὲ ἀνθη, καὶ εἰς ἐόξαν ἀπολήγον καὶ τρι-
 βόλων, καὶ τὸ τέρμα αὐτοῦ εἶναι συνθεστάτα ἡ κοι-
 νὴ ἀδιαφορία· μόλις δὲ τινων ξενотρόπων μυθιστο-
 ρημάτων ξενολόγοι μεταφράσεις τυγχάνουσιν ἴσως
 προσωρινῆς ὑποδοχῆς, καὶ παροδικῆς μεριμνίας
 ὠραίων χειλέων. Διὰ τοῦτο ὁσάκις βλέπομεν ἐξερχό-
 μενον τῶν ἡμετέρων πιεστηρίων σύγγραμμα τι τῆς
 τάξεως τῶν κοινωφιλῶν, αἰσθανόμεθα εἰς τὰς χεῖρας
 ἡμῶν διστάζοντα καὶ ἀμβλυνόμενον τὸν κάλαμον τῆς
 ἐπικρίσεως, καὶ εὐγνωμόως προσφωνοῦμεν αὐτὸ ὡς
 προϊόν αὐταπαρνήσεως καὶ ἀγώνων ἀφιλοκερδῶν.

Ὡς τοιοῦτο, ἀναμφισβήτητον ἀνάγκην ἐρχομένον

νά πληρώσῃ βιβλίον, εἰς δὲ τὸν συγγραφέα αὐτοῦ ὀλίγην τῶν κόπων του ὑποσχόμενον ἀμοιβήν, ἀναγνωρίζομεν καὶ τὸ τοῦ ἐντίμου καθηγητοῦ. Ἡ ἐλ λειψὶς μετρικῆς πραγματείας εὐμεθόδου, περιεκτικῆς καὶ περιλαμβανούσης τὰ κυριώτερα τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνωμοδοτηθέντων ὑπὸ τῶν νεωτέρων φιλολόγων, ἦτον ἐπαισθητοτάτη ἐν τοῖς ἡμετέροις παιδευτηρίοις.

Ὅτι ἡ μετρικὴ εἶναι ἀφευκτον βοήθημα τῆς ἑλληνικῆς κριτικῆς, ὅτι εἶναι ὁ πῆχυς, ὅστις πολ- λάκις καταμετρῶν τὰ ὑποπτα χωρία ἐλέγχει τὸ ὑποβολιμαῖον καὶ νόθον, καὶ βοηθεῖ εἰς τὴν ἐπα- νόρθωσιν τῶν κειμένων, τοῦτο ἕκαστος γνωρίζει ἐγκύψας εἰς ἀνωτέρας φιλολογικὰς μελέτας, καὶ ποσὸν τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐκτιμῶσιν οἱ τῆς φιλολογικῆς ἡμῶν σχολῆς φοιτηταί, ἀποδεικνύει ὁ ζήλος μεθ' οὗ φοιτῶσιν εἰς τὰς περὶ μετρικῆς παραδόσεις τοῦ συγ- γραφέως τῆς πραγματείας ταύτης.

Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος φιλολόγων, ἐκεῖνος ὅστις μόνον ἀναγινώσκει τὰ ἀθάνατα ἔργα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν ποιητῶν, δὲν δύναται ἀν δὲν ἐν- νοῇ τὴν μετρικὴν αὐτῶν ὕφην καὶ τὸ προσωδικόν αὐ- τῶν ἀποτέλεσμα, νὰ αἰσθανθῇ ὁλόκληρον τὸ κάλλος αὐτῶν, ὡς ὁ βλέπων ἀνθος στερηθὲν τῆς χροῖας του, ἢ ὁ ἀκροώμενος μελοδράματος χωρὶς μουσικῆς συμφω- νίας. Τὸ μεγαλοφυὲς θεοειδὲς τῆς ποιητικῆς ἐμπνεύ- σεως ἐνυπάρχει πάντοτε εἰς τοὺς στίχους τοῦ Ὀμή- ρου ἢ τοῦ Αἰσχύλου, ὅπως δῆποτε καὶ ἂν ἀναγνώ- σθωσιν ἄλλ' ἢ χάρις τῆς ἐκφράσεως ἢ καὶ τὸ πλεῖστον τῆς χάριτος ταύτης περιέχει ἡ προσωδία· δι' ὃ ἕκα- στος ὅστις θέλει νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ αἰσθανθῇ ἐντελῶς ποιητὴν τινά, πρέπει ἀφεύκτως νὰ εἰσχωθῇ καὶ μετὰ τῆς προσωδίας αὐτοῦ.

Ἀλλὰ διότι παραδεχόμεθα τὴν ἀλήθειαν ταύτην, καὶ συνιστῶμεν αὐτὴν μάλιστα ἰσχυρῶς εἰς πάντας τοὺς νέους, ὅσοι ζητοῦσιν ἀληθῆ καὶ εὐγενῆ τέρψιν εἰς τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τὴν ἀνάγνωσιν, δὲν συμμεριζόμεθα ὁμῶς διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἄλλην ἐλπίδα τοῦ συγγραφέως, καθ' ἣν οἱ θεωροῦντες τὴν μετρικὴν ὡς δυσκατάληπτον καὶ ἀηδὴ πραγμα- τεῖαν, θέλουσι μεταβάλλει γνώμην μετὰ τὴν ἀνάγνω- σιν τοῦ βιβλίου του. Ἡ μετρικὴ, ὅσον καὶ ἂν συντελῇ εἰς τὴν ἀνακαλύψιν τῶν κεκρυμμένων χαρίτων τῶν ποιημάτων, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ὁμῶς μᾶς φαίνεται καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου τούτου ὡς καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως ὅτι μεγάλην χάριν δὲν ἔχει, μᾶς φαίνεται μετὰ ὡς καὶ πρὶν, τέχνη ξηρά, μέ- τρησις συλλαβῶν καὶ θεωρία χρόνων οὐχὶ λίαν ἐπαγωγός, καὶ πολλαχοῦ ἀκόμη περικεκαλυμμένη ἀπὸ δυσδιάλυτα σκότη. Τὰ στοιχεῖα τῆς μετρι- κῆς δὲν ὑπόσχονται θεοειδὲς οὔτε παρέχουσι τέρψιν ὅσην αἱ μυθιστορίαι περὶ ὧν ἐλέγομεν ἀνωτέρω· ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πταίει ὁ συγγραφεὺς, οὔτε πρέπει διὰ τοῦτο νὰ μελετᾶται ὀλιγώτερον τὸ σύγγραμμά του. Τὸ καθ' ἡμᾶς τόσον μάλιστα ξηρὸν καὶ ἐνίοτε δυσκα- τάληπτον θεωροῦμεν τὴν ὕλην αὐτοῦ, ὥστε ἡθέ- λομεν ἐπιθυμήσει τινὰς τῶν ἐν αὐτῷ ὁρισμῶν εὐκρι- νεστέρους ἐνίοτε, καὶ περισσοτέραν ἐκ μέρους τοῦ

συγγραφέως ἐπιείκειαν πρὸς τὴν ἀσθένειαν τῆς κα- ταλήψεως πολλῶν τῶν ἀναγνώστων. Καὶ δι' ἑτοὺς μὲν ἠτύχησαν ν' ἀκροασθῶσι τῶν προφορικῶν παραδόσεων τοῦ ἀξίου καθηγητοῦ, ὑποθέτομεν τοὺς ὁρισμοὺς τούτους ἐπαρκεστάτους καὶ σαφεστάτους. Ἀλλὰ, δὲν λέγομεν ὁ μαθητὴς, ὁ ἑλληνοδιδάσκαλος, ὅστις ἀνευ ἄλλου ἐπιδήματος, καὶ ἄγευστος τῶν προφορικῶν δια- σαφήσεων περὶ τῆς σημασίας ἐκάστης λέξεως εἰς ἐκάστην θέσιν, θέλει ἀπὸ τοῦ ἐγχειριδίου τούτου νὰ διδαχθῇ, ἴσως καὶ νὰ διδάξῃ, τὴν μετρικὴν, εὕρισκε ἐν σελ. 13 ὅτι τὸ τὸ σημεῖον ὁ δηλοῖ ὅτι κατ' ἰδιαί- τερόν τινα λόγον ἐτέθη χρόνος βραχύς ἀντὶ μακροῦ, ἐν δὲ σελ. 23. δηλοῖ χρόνον ἄλογον, λογιζόμενον = 1 1]2. Ὅταν λοιπὸν ὁ μαθητὴς ἢ ἑλληνοδιδά- σκαλος ἀπαντήσῃ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, πῶς πρέπει νὰ τὸν ἐκλάβῃ, ὡς χρόνον βραχὺν ἀντὶ μακροῦ, ἢ ὡς χρό- νον ἄλογον;

Ἐν σελ. 15 ὁ ἀμαθὴς μαθητὴς ἢ ὁ ἀδίδακτος δι- δάσκαλος ἀπαντᾷ· ὅν (πυρρήχιος, ῥυθμὸς κατιῶν), καὶ ὅν (πυρρήχιος, ῥυθμὸς ἀνωγῶν), ἀλλὰ μένει ἐν ἀπορίᾳ, διότι οὐδαμοῦ τῷ ἐξηγήθῃ τί δηλοῖ ὁ τόνος ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ σημείου. Ἄν ὁμῶς ἐρευνητικὸν ἔχῃ τὸ πνεῦμα, στρέφει εἰς σελ. 6 διὰ νὰ μάθῃ ὅτι «οἱ τοιοῦτοι ῥυθμοὶ (δηλ., ὡς εἰκάζει, οἱ ἀρχόμενοι ἐκ τῆς θέσεως) πάντες εἰσὶν ἀνιόντες, οἱ δὲ ἐξ ἄρσεως κα- τόντες.» Ἀρα ὁ τόνος ἐκεῖνος σημαίνει τὴν θέσιν. Τί δὲ εἶναι θέσις εὕρισκεται ἐν σελ. 5. Εἶναι παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις τὸ ἀσθενέστερον χρονικὸν μόριον, ἄρσις δὲ εἶναι τὸ δυνατώτερον. Μένει δὲ εἰς τὸν ἀναγνώστην μόνῃ ἡ ἀπορία ἐκεῖνη, ἐνὸς πυρρήχιου, τῆς λέξεως λόγος φέρ' εἰπεῖν, πῶς νὰ γνωρίσῃ ποῖον εἶναι τὸ δυνατώτερον καὶ ποῖον τὸ ἀσθενέστερον μό- ριον, ποῖα ἡ ἄρσις καὶ ποῖα ἡ θέσις, ἂν ὁ ῥυθμὸς αὐτῆς εἶναι ἀνιῶν ἢ ἂν εἶναι κατιῶν; Καὶ ἄλλη κατα- συγῇ δὲν τῷ μένει, εἰμὴ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ τόνος (ὀξεῖα, βαρεῖα καὶ περισπωμένη) ἀποτελεῖ τὸ δυνατώ- τερον μόριον ἢ τὴν ἄρσιν, καὶ ἐπομένως ὅτι ὁ τόνος εἶναι ἐν τῶν πρωτίστων στοιχείων τῆς ἀρχαίας με- τρικῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐν σελ. 42 ἀναγινώσκει ὅτι ὁ τρο- χαῖος σύγκειται ἐκ τριῶν σημείων, ὧν τὸ πρῶτον δέχεται τὴν κρούσιν, καὶ εἰς τὸ διάγραμμα τοῦ τρο- χαίου βλέπει τρία υ ὧν τὸ πρῶτον ἔχει ὀξεῖαν. Ἀρα μὴ ἡ ὀξεῖα δηλοῖ τὴν κρούσιν; Τί δὲ εἶναι ἡ κρούσις; Ἡ κρούσις εἶναι «ἐντασις δι' ἧς ἕτερον τῶν χρονικῶν μο- ρίων ἐμβριθέστερον τοῦ ἑτέρου δηλοῦται» (π. 5.). Πῶς δὲ θὰ γνωρίσῃ ὁ μαθητὴς ἐν τινὶ λέξει ποῖον ποῖον ἐμβριθέστερον δηλοῦται; Ἰσως καὶ τοῦτο διὰ τοῦ τόνου; Ταῦτα διαλογιζόμενος, προχωρεῖ εἰς σελίδα 16, καὶ εὕρισκε πρῶτον ἀντὶ ἐνὸς τόνου, δύο τόνους ἐπὶ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου, ἔπειτα δύο σημεία ἡνωμένα ὡς διὰ μιᾶς περισπωμένης, καὶ τῶν σημείων τούτων οὐδαμοῦ τῷ ἐξηγεῖται ἡ σημασία. Καὶ κατωτέρω ἀπαντᾷ τρία υ (σημεῖα βραχυῶν συλλαβῶν), ὧν τὸ πρῶτον φέρει τόνον καὶ ἐνοῦται διὰ περισπωμένης μετὰ τοῦ δευτέρου, καὶ οὗτος τῷ λέγεται κατιῶν ῥυθμός· καὶ πλησίον αὐτῶν τρία ἄλλα ὁμοία σημεία, ὧν τὸ πρῶτον ἔχει τὸν τόνον, τὰ δ' ἄλλα δύο ἐνοῦνται διὰ περισπωμένης, καὶ οὗτος τῷ λέγεται ἀνωγῶν

ρυθμός. Καὶ τότε βλέπει ὅτι ὁ τόνος ἐκεῖνος δὲν ση-
μαίνει τὴν δύναμιν οὔτε τὴν ἄρσιν, ἐν σελ. 30 μάλι-
στα βλέπει ὅτι ἀνιδόντες εἶναι οἱ τροχαῖοι καὶ δάκτυλοι,
κατιόντες οἱ ἰσμοὶ καὶ ἀνάπαιστοι, καὶ ἄρχεται θαυ-
μάζων μὴ ἄρα ἄρσις εἶναι ἡ μακρά, θέσις δὲ ἡ βρα-
χεύα, καὶ μεταπρὸ ἀνιδόντων καὶ κατιόντων πλανᾶται
τὸ πνεῦμά του ἄντα κατὰ τὰ, ἕως οὗ ῥυθμοὶ καὶ τό-
νοι καὶ γράνοι, καὶ ἄρσεις καὶ θέσεις στροβιλιζοῦσιν
καὶ σμηνηδὸν βομβοῦσιν ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του.

Φροβούμεθα δὲ μὴ τι ὁμοιον συμβῇ εἰς τὸν ἀπαρά-
σκευον ἀναγνώστη· καὶ ὡς πρὸς ἄλλους τινὰς ὁρισμοὺς,
οἵτινες, ὡς πρὸς ἐξήγησιν, ἐν σαφηνίζονται ἱκανῶς. Οἷον
ἀρ' οὗ ἐν σελ. 17 λέγεται ὅτι ὁ «*ρυθμικὸς ἄρμος*»
γίνεται ἐκ συνεχοῦς συνάψεως ἄρσεως τε καὶ θέσεως,
ἐν σελ. 24 ἐπιτίθεται ὅτι «*ἡ ἐν τέλει ἐκαστοῦ ἁρ-
μοῦ μονοποδία*» θέσις δύναται νὰ γίνῃ ἄλογος.
Ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ τέλος ἁρμοῦ? Ἐν σελ. 18 λέγεται
μόνον ὅτι ὁ ἁρμος δύναται νὰ τελειώσῃ εἴτε διὰ λέ-
ξεως εἴτε διὰ χασμωδίας, εἴτε δι' ἄλλου τοιοῦτου
τινός, καὶ ἀπὸ ἐνὸς ποδὸς μέχρις ἑξ.

Δὲν εἶναι ἀπίθανον εἰς τοὺς δυσνοουστέρους τῶν ἀ-
ναγνωστῶν νὰ φανῶσιν ὁπωποῦν σκοτεινὰ καὶ τὰ περι-
τομῆς, ἥτις ὀρίζεται ὡς «*ἀτυμωρία*, ἥτις φυλοτε-
χνεῖται διὰ συνάψεως ποδῶν μὴ ληγόντων συνάμα τοῖς
λεξικοῖς, ἀλλ' ἐντὸς τούτων, τρόπον τινά, συνυφαινο-
μένων». Ἀπαιτοῦνται δὲ αἱ τομαὶ εἰς διάκρισιν τῶν
τῶν στίχων ἁρμῶν (σ. 35.), ἐνῶ ἁρμος ἴσομεν ὅτι
εἶναι συνεχῆς σύναψις ἄρσεως καὶ θέσεως, στίχος δὲ
(σελ. 18) σύναψις ῥυθμικῶν ποδῶν εἰς ἓνα ἢ πλειο-
τέρους ἁρμούς. Οὔτε λίαν σαφὴς θέλει τῷ εἶσθαι ἡ
παῦσις (σ. 35) «*ἥτις λογίζεται ἐπὶ τοῦ ῥυθμοῦ σιωπῇ
συλλαμβανομένη*», ἀντιπραβδλομένη πρὸς τὴν τομὴν
«*ἥτις γίνεται ἐπαισθητῇ δι' ἀνυψώσεως τῆς φωνῆς*».

Ἀλλὰ φθάνει ὁ πρωτόκλειρος ἀναγνώστης εἰς τὰ
καθέκαστα τῶν μέτρων, καὶ ἀμέσως μανθάνει (σ. 43)
ὅτι «*οἱ τροχαῖοι βαίνονται κατὰ μονοποδίαν ἢ κατὰ
διποδίαν*», καὶ τότε μένει διστάζων πότε καὶ διατί
κατὰ τὸν ἓνα, πότε καὶ διατί κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον,
καὶ ὅταν ἀπαντήσῃ στίχον τροχαῖον, ἀπορεῖ κατὰ
μονοποδίαν ἢ κατὰ διποδίαν νὰ τὸν μετρήσῃ· καὶ πρὸ
πάντων, ἂν εἶναι ἀληθὲς ὅτι «*ὁ ποιητικὸς ῥυθμὸς φιλεῖ
νὰ ἔχῃ ἡ ἄρσις πρὸς τὴν θέσιν λόγον ἰσότητος*» (σ. 20),
ὅθεν αἱ ἱαμβικαὶ καὶ τροχαῖκαὶ (διατί ὁμοῦ καὶ αἱ
ἀναπαιστικαὶ;) διποδία, αἱ μονοποδία τῶν μέτρων
τούτων δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τοῦτον τὸν καθόλου
κανόνα;

Δι' ὅλων τούτων καὶ ἴσως ἄλλων τοιούτων πολ-
λῶν θέλομεν μόνον ν' ἀποδείξωμεν ὅτι τὸ βιβλίον
τοῦτο εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον βαθὺ διὰ τοὺς κοινούς καὶ
ἀμυήτους τῶν ἀναγνωστῶν, καὶ πρὸς χάριν αὐτῶν,
διότι ἀποτελοῦσι τοὺς πλείστους, ἠθέλομεν ἴσως ἐπι-
θυμῆσαι ἀρελεστέραν πραγματείαν, ὀλιγώτερον σοφὴν,
σκοτεινὴν καὶ περὶ νενοημένην, προτάττουσαν ἴσως τοὺς
συνήθεις καὶ γενικοὺς κανόνας τῶν κοινοτέρων μέ-
τρων, τῶν ἐν χρήσει εἰς τὸν δραματικὸν διάλογον καὶ
τὴν ἐπικὴν ἀφήγησιν, ἐπιτάττουσαν δὲ τὰς ἐξαιρέσεις καὶ
τὰ σπανίως ἀπαντώμενα, καὶ μετὰ ταῦτα χωροῦσαν
ἐς τὰ λυρικά καὶ τὰ συνθετώτερα μέτρα, ἐν οἷς

περιλαμβάνουσιν καὶ τὰ περὶ βάσεως καὶ ἀναγνώ-
σεως, ἅτινα πεπείσμεθα ὅτι οὐκ ὀλίγον ἐθορύβησαν τὸν
ιδιώτην ἡμῶν ἀναγνώστην.

Ἐπὶ πᾶσι δ' ἴσως εἰς τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ ἀφορῶν,
ἐδύνατο ὁ συγγραφεὺς νὰ ἐνδιατρίψῃ περισσότερον εἰς
τὴν διασάφησιν καὶ ἄλλων τινῶν ἀντικειμένων, οἷον·
Τίνες εἰσὶν οἱ ἁρμονικοὶ λόγοι τῆς διαφορῆς τῶν στί-
χων συνθέσεως ἢ μετρήσεως, ἂν αὐθαιρέτως ἢ ἐκ
τίνος ῥυθμικῆς ἀνάγκης παρήχθησαν οἱ μετρικοὶ κα-
νόνας, καὶ ἂν ἐπομένως ἔχωσιν ἐν τῇ φύσει τῶν τόνων
τί ὅριον καὶ ὁποῖον· ὁποῖαν σχέσιν ἔχει τῆς συλλαβῆς
ἢ διάρκειας πρὸς τὴν δύναμιν καὶ πρὸς τὴν ἔκτασιν,
ἥτοι τὸ μήκος πρὸς τὴν ἄρσιν καὶ πρὸς τὴν κρούσιν·
πῶς τὰ τρία ταῦτα παθὴ δύνανται νὰ διακριθῶσιν ἐν
τῷ στίχῳ, καὶ ποῖον μέρος λαμβάνει ἕκαστον εἰς τὴν
μόρφωσιν αὐτοῦ. Καὶ τέλος ἴσως ὁ ἐκ τοῦ βιβλίου
τούτου ἀκριδὴ ἔννοϊαν τῆς ἀρχαίας μετρικῆς προσδο-
κῶν, ἠθέλει νομίζει αὐτὸ πληρέστερον, ἂν τῷ ἐξήγῃ
διὰ βραχείων πῶς, ἂν κατὰ τινὰς κανόνας καὶ κατὰ
τινας, ἀπαρτίζονται, καὶ πρέπει νὰ μετρῶνται καὶ
κρίνωνται καὶ αἱ δυσκολόκαμπτοι ἐκεῖναι στροφαὶ τῶν
ἀτματοκαμπτῶν (σ. 41), οὓς λέγεται ὅτι σκώπτει ὁ
Ἀριστοφάνης, αἱ στροφαὶ φέρ' εἰπεῖν τοῦ Πινδάρου.

Τὴν τρίτην δ' ἐλπίδα ἣν ἐκφράζει ὁ συγγραφεὺς,
ὅτι «*εἰσαχθὲν τὸ βιβλίον αὐτοῦ εἰς τὰ σχολεῖα*, θέλει
ἐγείρει καὶ καταστήσει κοινωτέραν τὴν τῆς ἀληθοῦς
καὶ γνησίας ῥυθμικῆς αἴσθησιν», ἀπαζόμεθα μετὰ
χαρᾶς, καὶ τόσῳ ἐσμὲν πεπεισμένοι ὅτι ἡ μελέτη τῆς
ἀρχαίας μετρικῆς εἶναι χρησιμωτάτη, εἶναι ἀναπό-
φευκτος εἰς τοὺς νέους ἡμῶν ποιητὰς, οὐ μόνον πρὸς
τὴν ἐπιθυμητὴν ἀνάπλασιν τῆς ἡμετέρας στιχοουργίας,
ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπλὴν ῥύθμισιν καὶ μετὰ κρίσεως
χρήσιν τὴν ἣν ἡδὴ ἔχομεν, ὥστε λυπούμεθα ὅτι ὁ
συγγραφεὺς δὲν ἠθέλησεν ἐν τῷ παρόντι πονήματι αὐ-
τοῦ νὰ περιλάβῃ καὶ τινὰς νύξεις περὶ τῆς σχέσεως
τῶν ῥυθμικῶν στοιχείων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ παρ'
ἡμῖν, καὶ νὰ καταδείξῃ ἂν τι μέρος, πόσον καὶ
ποῖον τῆς ἐκείνων προσωδίας σώζεται ἢ δύναται νὰ
εἰσαχθῇ παρ' ἡμῖν. Τοιαῦτα τινὲς παρατηρήσεις φρο-
νοῦμεν ὅτι οὐ μόνον ἰσχυρῶς ἠθέλον χρῆσιμῆσαι εἰς
τὴν τελειοποίησιν τῆς νέας ἡμῶν προσωδίας, ἀλλ' ἠ-
θέλον συντελέσει καὶ εἰς τὴν παρ' ἡμῶν ὀρθοτέραν κα-
τάληψιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς ἀρχαίας, τὰ ἄγνωστα πρὸς
γνωστὰ ἀντιπαραθέτουσα. Ἐννοοῦμεν βεβαίως τὸν
εὐεξήγητον φόβον τοῦ συγγραφέως, μὴ αὐξήσας τὴν
ὕλην, ἠθέλε καταστήσει τὸ βιβλίον τοῦ ὀγκωδέστερον,
δυσέκδοτον διὰ τοῦτο, καὶ, φεῦ! δυσδιάδοτον παρ' ἡμῖν.
Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὁμολογοῦμεν ὅτι ἠθέλο-
μεν κατὰ προτίμησιν θυσιάσει τὸ *Ἀναγνωσματοδρίον*,
πρῶτον τὸ ὄνομα ἀφεύκτως, καθ' ὃ ἀπᾶδον πρὸς τὸ
ἐμμελὲς τῶν ἀρχαίων μουτῶν ὀνοματολόγιον, ἀλλὰ
καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτό. Ἄν τὰ τεμάχια τῶν ποιητῶν
εἶχον ἐκδοθῇ μετὰ σημείων διευκολυνόντων τὴν μέ-
τρησιν, οἷον σημείων τῶν μακρῶν καὶ βραχείων, τῶν
ποδικῶν διαίρέσεων καὶ τῶν τομῶν τῶν ἁρμῶν, ἢ καὶ
μετὰ σχολίων καταδεικνυόντων τὰς ἀνωμαλίας, τὰς
ἐξαιρέσεις, τὴν χρῆσιν τῶν βάσεων, τὴν ἀνάλυσιν
τῶν μακρῶν εἰς βραχεύα, τὴν ἀντικατάστασιν ποδῶν εἰς

πόδα, εἰδύνατο τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βιβλίου ἀναμφισβητήτως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέγα δοῦγμα εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μετρικῆς. Ἀλλ' ἀντὶ τῶν 17 σελίδων ἀπλῆς μετατυπώσεως τοῦ I τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ 26 σελίδων μετατυπώσεως τριμέτρων ἰαμβικῶν ἐκ τῶν δραματικῶν διαλόγων, εἰχῶν, δηλαδή, οἵτινες εἰς πᾶσαν χρηστομάθειαν περιλαμβάνονται, εἰς παντὸς μαθητοῦ χεῖρας εὐρίσκονται, ἠθέλομεν προτιμήσῃ νὰ ἰδῶμεν ἄλλα τινὰ μέρη τῆς μετρικῆς πραγματείας ἀφαιδέστερον ἀνεπτυγμένα.

Συγχεφαλαιοῦντες τὴν περὶ τῆς ὕλης ταύτης κρίσιν ἡμῶν, συνιπτῶμεν ἰσχυρῶς εἰς τὴν φιλολογοῦσαν νεολαίαν τὴν ἐπιμελῆ σπουδὴν τῆς Μετρικῆς, καὶ ἐπεθυμοῦμεν μόνον τὸ βιβλίον τοῦτο ἐνισχυθῇ εὐκρινέστερον διὰ τοὺς ἀσθενεστέρους, καὶ ἀλλαχού πλουσιώτερον διὰ τοὺς φιλομαθεστέρους.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ Κ. Πέτρος Μαρτονάρης Σικελὸς, νομπευθεὶς καὶ ἀποκατασταθεὶς πρὸ ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι, ἀνέφερε πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνητιν ὅτι ἐφεῦρε μηχανὴν ἱκανὴν νὰ κινή τὰ πλοῖα ἀνευ ἀτμοῦ, καὶ ἀνευ ἰστίων. Ἐπὶ δὲ τῆς μηχανῆς ἐνεργοῦσιν, ὡς ἐμάθομεν, δύο δυνάμεις, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην.

Ἡ μηχανὴ αὕτη, προσαρμοζομένη ἐπὶ πλοίου μήκος ἔχοντος 220 ποδῶν, κατέχει εἰκοσι μόνον ποδῶν τόπον, ἐνῷ ἰσοδύναμος ἀτμοκίνητος μηχανὴ κατέχει ὀγδοήκοντα περίπου.

Ἡ δαπάνη, προσθέτει ὁ ἐφευρέτης, δὲν ὑπερβαίνει τὸ πρὸς τῶν 45.000 δραχμῶν, ἐνῷ ἡ ἀπαιτούμενη διὰ τὴν κατασκευὴν μηχανῆς ἀτμοκινήτου φρεγάδας, ἀναβαίνει εἰς τετρακοσίας περίπου χιλιάδας.

Ἡ ἡμερησία δαπάνη τῆς συντηρήσεως, ὡς λέγει ὁ Κ. Μαρτονάρης, εἶναι σμικροτάτη συγκρινομένη πρὸς τὴν γινομένην δι' ἀτμοκίνητον φρεγάδαν· τεσσαράκοντα δραχμαὶ κατ' ἡμέραν ἀρκοῦσι διὰ τὴν μηχανήν· ἀλλὰ πρέπει νὰ δαπανῶνται καὶ ὅταν εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ὅταν ἀπρακτῇ. Δὲν ἔχει δὲ ἀνάγκη οὔτε μηχανικῶν, οὔτε θερμαστῶν· δύο μόνον ἄνδρες ἀρκοῦσι νὰ διευθετῶσιν ὅλα τὰ κατ' αὐτήν.

Ὁ Κ. Μαρτονάρης βεβαίως ἐστὶ τὴν μηχανὴν τοῦ ἐφαρμόζει εὐκόλως καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ὑπαρχόντων πλοίων τῶν τε ἐμπορικῶν καὶ τῶν μεγαλητέρων πολεμικῶν, καὶ ὅτι ἡ θαλασσοπορία θέλει γίνεσθαι πολὺ ταχύτερα τῆς τῶν ἀτμοπλοίων· δηλαδή, ἐν ὥρᾳ μὲν γαλήνης ἐν πλοῖον θέλει διατρέχει 14 μίλια, ἀνέμου δὲ ἀντιπνέοντος, ἡ ταχύτης θέλει αὐξάνει (πρᾶγμα παραδοξόν!) μέχρι μιλίων 20.

Ἡ Κυβέρνησις παραδεχθεῖσα, ὡς μανθάνομεν, τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κ. Μαρτονάρη, προτίθεται νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδημόνων, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὁ ἐφευρέτης θέλει ὑποβάλει τὰ σχέδια καὶ ἀναπτύξῃ τὴν ἐφευρεσὶν τοῦ.

Ο ΕΡΩΣ.

Τῇ Κυρίᾳ Π. * *

I

Τοῦ ἀνθηροῦ μας ἔαρως, ὦ φίλ', ἡ εὐφροσύνη
Ὅταν ἐκ τοῦ μετώπου μας πᾶν σύννεφον μακρύνῃ,
Καὶ εἰς τῆς φαντασίας μας τὸν κόσμον τὸν ὠραῖον
Περιλουώμεθ' ἀπὸ φωὸς ἐκ τῆς ψυχῆς μας ῥέον,
Φίλη, εἰς ταύτην τὴν χρυσὴν περίοδον τοῦ βίου,
Ὁ ἔρως εἶναι τρυφερός, ἄγνός. Ἀλλ' ἐγκαρδίου
Καὶ θερμοῦ ἔρωτος παλμούς περιπαθεῖς γεννῶσιν
Αἱ θλίψεις, ὅταν τ' ἀνθη μας ἀρχίζουσιν νὰ κεντῶσιν!
Ὁ ἔρως τῆς αὐγῆς ἡμῶν εἶναι ἐλπίς γελῶσα,
Ἀλλ' ἡ θερμότης τῆς ψυχῆς εἶναι σφοδρά καὶ ζῶσα.

II

Ὅταν παρέλθουν τῆς ζωῆς τὰ θέλητρα τὰ πρῶτα,
Ὡς νέον ἄνθος εἰς ὕγρᾳ ῥιφθέν ποταμοῦ νῶτα,
Ὅπόταν ἡ ῥοδόστεπτος τῆς ἡδονῆς φιάλη
Εἰς λάρνακα ἐμβαπτισθῇ, ὅπου τὸ κύμα πάλλει
Θολόνῃ καὶ παρασόμενον ἀπὸ θαρεῖαν χεῖρα,
Τότε ὁ ἔρως σοδαρὸν λαμβάνει χαρακτήρα·
Δὲν παίζει τότε, δὲν γελᾷ ὡς εὐτυχὲς παιδίον,
Εἶναι πιστός ὡς οἱ παλμοὶ τῶν πόνων τῶν μυχίων.

III

Τὰ ἀνθη, ὅσα εἰς φαιδρὰν βλαστάνουσιν πεδιάδα,
Θαλπόμεν' ἀπὸ τοῦ λαμπροῦ ἡλίου τὴν λαμπάδα,
Τὰ μύρα των εἰς μακρυνὰς σκορπίζουσιν ἐκτάσεις.
Εἰς τοὺς αἶρας χάνονται. Ἀλλ' ὅταν πλησιάσῃς
Εἰς ἡτυχον καὶ σκιερὰν κοιλάδα, τῶν ἀνθέων
Τὸ ἄρωμα αἰσθάνεσαι εἰς τὴν ψυχὴν σου ῥέον.
Οὕτω τὰ μευδιάρματα τὸν ἔρωτα φαιδρύνουν·
Πλὴν, φίλη μου, τὰ δάκρυα τὰς ῥίζας τοῦ ἐκτείνουν!

IV

Καὶ οὕτω ποτιζόμενον τὸ δένδρον στερεοῦται
Ἡ κορυφή του θάλλουσα ἀγέρωχος ὑψοῦται. [νει,
Πληρὲς καρπῶν, πληρὲς ζωῆς τοὺς κλόνους τοῦ ἀπλό-
Καὶ λάμπει εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὸ φῶς, ποῦ τὸ χρυσώνει.
Ἄς ῥέουν τότε, φίλη μου, οἱ ἄνεμοι ἅς ῥέουν
Καὶ τὸ φθινόπωρον βροχαὶ καὶ πετεινὰ ἄς κλαίουν!
Τὸ φύλλωμά του κατὰ γῆς ἅς πίπτῃ τὸν χειμῶνα·
Πάλιν αὐτὸ τὴν ἀνοιξὶν θὰ στέφῃ τὸν λειμῶνα!

X. A. Π.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Οὐδεὶς κυττάζων βλέπει με, μὴ βλέπων μὲ κυττάζει.
Ὁ μὴ λαλῶν, ὁ ἄφωνος, λαλεῖ, βοᾷ, φωνάζει.
Μὴ τρέχων τρέχει καὶ πετᾷ, καὶ μὴ ἐσθίων πρῶγει.
Ψευδὲς ὑπάρχω, κί' ἀληθεῖς εἰν' ὅλοι μού οἱ λόγοι.

Σ. Κ. Κ.